

* * *

Машина в мене була, однак восени тисяча дев'ятсот сімдесят третього року до «Джойленду» від «Пляжного готелю» місіс Шопло в містечку Гевенз-Бей я діставався переважно пішки. Мені здавалося, так буде краще. А власне, найкраще. На початку вересня пляж Гевен-Біч стояв майже порожній, і це було суголосоно моєму настрою. Та осінь виявилася найпрекраснішою в моєму житті. Я так вважаю дотепер, хоч минуло вже сорок років. Та водночас я ще ніколи не почувався таким нещасним. Це теж правда. Люди думають, що перше кохання солодке і приємне, та ще солодшим воно стає, коли перший зв'язок рветься. Про це склали тисячу пісень у стилі поп і кантрі, ви їх чули — якось дурнику розбили серце. Утім, те перше розбите серце болить найбільше, загоюється найповільніше і залишає по собі найпомітніший шрам. Що в цьому солодкого?

* * *

Увесь вересень і початок жовтня небо над Північною Кароліною було ясным, а повітря теплим навіть о сьомій ранку, коли я виходив зі своєю квартирки на другому поверсі й спускався зовнішніми сходами. Навіть якщо з дому я виходив у легкій куртці, то вже на другій половині тих трьох миль, що відділяли містечко від парку розваг, куртка теліпалася, зав'язана на поясі.

Першу зупинку я робив у «Кондитерській Бетті» — купував пару ще теплих круасанів. По піску за мною

тяглася моя тінь, щонайменше двадцять футів завдовжки. Над головою кружляли чайки — вони вловили пахощі круасанів, загорнутих у воскований папір. А коли я повертався (зазвичай це було близько п'ятої вечора, хоча іноді й довше затримувався — у Гевенз-Бей, містечку, яке з кінцем літа поринало в сон, мене ніхто не чекав), тінь супроводжувала мене по воді. Коли починався приплив, вона похитувалася на хвилях, наче повільно танцювала хулу¹.

Звісно, я не певен на сто відсотків, але мені здається, хлопчика, жінку й собаку я побачив, ще коли вперше вирушив тим шляхом. Уздовж усього узбережжя між містечком і манливими мерехтливими блискітками «Джойленду» тяглася низка літніх будиночків. Чимало серед них було дорогих, чимало вже наглухо зачинили після Дня праці². Та тільки не найбільший з них, не той, що нагадував зелений дерев'яний замок. Дощана доріжка вела від широкого заднього дворика до того місця, де водорості поступалися дрібному білому піску. У кінці доріжки стояв столик для пікніка, який затіняла велика яскраво-зелена пляжна парасолька. Під нею сидів хлопчик на інвалідному візку. На голові в нього була бейсболка, а ноги від попереку й донизу навіть у найтепліші дні, коли температура коливалася в межах сімдесяти градусів³, вкривала ковдра. На мій погляд, йому було років п'ять, не більше від семи так точно. Собака, джек-рассел-тер'єр, або лежав коло нього, або сидів біля ніг. Жінка сиділа на одному зі стільців біля столика, іноді читала книжку, та переважно просто дивилася на воду. Вона була дуже вродлива.

¹ Гавайський танець (тут і далі примітки перекл.).

² Національне свято в США, яке відзначають у перший понеділок вересня.

³ 70 градусів за Фаренгейтом дорівнює близько 21 °С.

Дорогою туди чи назад я завжди махав їм на знак привітання, і хлопчик відповідав мені помахом руки. Вона — ні, принаймні попервах. Тисяча дев'ятсот сімдесят третій був роком нафтового ембарго ОПЕК, роком, коли Річард Ніксон заявив, що він не шахрай, роком, коли померли Едвард Г. Робінсон та Ноел Ковард. То був втрачений рік Девіна Джонса. Я був двадцятиоднорічним незайманцем з літературними претензіями. Усе моє майно складалося з трьох пар джинсів, чотирьох пар боксерських трусів, «форда»-драндулета (з хорошим радіо), скороминущих суїцидальних намірів і розбитого серця.

Приємно, правда?

* * *

Серцеїдку звали Венді Кіган, і вона не заслуговувала на такого хлопця, як я. Щоб дійти цього висновку, мені знадобилася більша частина життя, проте ви ж знаєте, як стара приказка мовить: краще пізно, ніж ніколи. Вона була з Портсмута, штат Нью-Гемпшир, я походив з Саут-Бервіка, штат Мен. По суті, її можна було назвати моєю сусідкою. Ми почали «ходити разом» (як це модно було казати в ті часи) на першому курсі УНГ¹ — познайомилися на вечірці для фрешменів, хіба не казка? Як в одній з тих поп-пісень.

Два роки ми були нерозлучні, скрізь ходили й усе робили разом. Усе, крім «цього». Ми обоє вчилися й працювали при університеті. Вона в бібліотеці, я в їдальні «Коммонз». Нам випав шанс зберегти цю роботу протягом літа тисяча дев'ятсот сімдесят другого, і авжеж, ми ним скористалися. Гроші там платили не такі аж великі, але можливість бути разом видавалася безцінною. Я думав, що

¹ Університет Нью-Гемпширу, розташований у Даремі, штат Нью-Гемпшир.

влітку тисяча дев'ятсот сімдесят третього все буде так само, поки одного дня Венді не заявила, що її подруга Рене знайшла їм роботу в універмазі «Філінз» у Бостоні.

— А мені тепер що робити? — спитав я.

— А ти зможеш приїжджати до мене, — відповіла вона. — Я буду страшенно скучати за тобою, але правда, Дев, нам із тобою тільки на користь піде, якщо ми трохи побудемо нарізно.

Слова, що найчастіше віщують кінець. Напевно, ця думка відбилася в мене на обличчі, бо Венді стала навшпиньки й поцілувала мене.

— У розлуці любов міцнішає, — сказала вона. — Крім того, якщо в мене буде своє житло, ти зможеш залишитися на ніч.

Але, кажучи це, вона не дивилася на мене, та й на ніч я в неї ніколи не залишався. «Забагато сусідок, — казала вона. — Замало часу». Звісно, такі проблеми можна було легко подолати, проте чомусь ми цього не зробили, що само по собі мало би бути для мене промовистим знаком. Озираючись назад, я бачу, наскільки промовистим насправді він був. Кілька разів ми підійшли до «цього» впритул, але «це» так і не сталося. Вона завжди зупиняла мене, а я не наполягав. Я був дуже галантним, хай допоможе мені Бог. Відтоді я частенько замислювався над тим, що б змінилося (на краще чи на гірше), якби я таким не був. Але тепер я точно знаю, що галантним хлопцям рідко дають. Напишіть це на аркуші паперу й повісьте в себе на кухні.

* * *

Перспектива провести ще одне літо, замітаючи підлогу в їдальні й складаючи брудні тарілки у старезні посудомийні машини в їдальні, не надто мені всміхалася, особливо

коли Венді за сімдесят миль на південь милуватиметься яскравими вогнями Бостона. Але то була постійна робота, якої я потребував, а інших підробітків не намічалося. Та раптом у лютому нагода змінити роботу приїхала до мене на конвеєрі з брудним посудом.

Того дня хтось читав «Керолайна Лівінг», запихаючись стравами дня — бургерами «Мексикалі» й картоплею-фрі «Карамба». Цей хтось залишив на таці журнал, а я його підібрав разом із тарілками. Хотів був викинути у смітник, та потім передумав. Безплатне читиво — воно й в Африці безплатне читиво. (А я мусив заробляти собі на навчання, не забувайте про це.) Я запхав його собі в задню кишеню та й геть забув, аж поки не прийшов у свою кімнату в гуртожитку. Там, коли я перевдягав штани, журнал випав на підлогу й розгорнувся на розділі з оголошеннями.

Той, хто читав журнал, обвів кружальцем декілька оголошень про роботу... хоча зрештою, напевно, ця людина вирішила, що вони всі їй не підходять, інакше «Керолайна Лівінг» не опинилася б на конвеєрі. Оголошення, на яке я звернув увагу, містилося ближче до кінця сторінки, хоч його й не обвели. Перший рядок жирними літерами проголошував: «РОБОТА ПОБЛИЗУ РАЮ!» Хіба міг англійський філолог прочитати таке і не пійматися на гачок? І хіба міг похнюплений двадцятиоднорічний юнак, у чиїй душі наростав страх, що його дівчина віддаляється од нього, не піддатися чарам, коли уявляв собі роботу в місці під назвою «Країна розваг»¹?

В оголошенні був номер телефону, і я, не в змозі опиратися імпульсу, подзвонив. Через тиждень у мою поштову скриньку в гуртожитку лягла заява про працевлаштування.

¹ Joyland (англ.) — букв. «Країна розваг».